

Spis treści

Table of contents

Inhaltsverzeichnis

<i>Agnieszka Stopińska-Pająk</i>	
Wprowadzenie	9
Foreword	
Einleitung	
<i>Beata Cyboran, Artur Fabiś</i>	
Wstęp	13
Introduction	
Einführung	
I. Nowe przestrzenie kształcenia dorosłych	17
New contexts of adult education	
Die neuen Flächen der Erwachsenenbildung	
<i>Józef Kargul</i>	
1. O zmianach w kształceniu dorosłych	19
About changes in adult education	
Über Änderungen in der Erwachsenenbildung	
<i>Ewa Skibińska</i>	
2. Nowoczesne kształcenie dorosłych – poszukiwanie znaczeń	27
Modern education of adults – sense searching	
Die moderne Erwachsenenbildung – Auf der Suche nach Bedeutung	
<i>Anna Frąckowiak</i>	
3. Organizacja procesu kształcenia dorosłych. Między porządkiem a chaosem ...	39
The organization of the process of the adults education. Between order and chaos	
Die Erwachsenenbildungsveranstaltung. Zwischen Ordnung und Chaos	
<i>Piotr Szpakowski</i>	
4. Wolność a edukacja człowieka dorosłego brak	47
Liberty and education of an adult	
Freiheit und Erwachsenenbildung	
<i>Jan Maciejewski</i>	
5. Nowe uwarunkowania kształcenia dorosłych w Polsce. Ujęcie socjologiczne ...	59
New conditions of educating adults in Poland. Sociological interpretation	
Neue Bedingungen von Erwachsenebildung in Polen. Soziologische Erfassung	

<i>Beata Cyboran</i>	
6. Dorosły w procesie popularyzacji wiedzy	67
An adult in the process of knowledge popularization	
Erwachsene im Prozess der Popularisierung von Wissen	
<i>Beata Borowska-Beszta</i>	
7. Współczesne mity o dorosłości i niepełnosprawności	73
Contemporary myths about adulthood and disability	
Zeitgenössische Mythos von Mannbarkeit und Unvollständigkeit	
<i>Zbigniew Kruszewski</i>	
8. Kształcenie ustawiczne wyzwaniem dla szkolnictwa wyższego	83
Continual education as a challenge for the higher education	
Lebenslanges Lernen als Herausforderung des Hochschulsystems	
<i>Irena Tomys</i>	
9. Gospodarka społeczna a wiedza. Kontekst socjologiczny	93
Social economy and knowledge. Sociological context	
Sozialwirtschaft und das Wissen. Soziologischer Kontext	
<i>Jacek Szkuřat</i>	
10. Kształcenie dorosłych w kontekście zjawiska migracji zarobkowych Polaków ..	105
Adult education in the context of Poles, migrating for the economic reasons	
Erwachsenenbildung im Kontext der gewerbsmäßigen Migration der Polen	
II. Dydaktyczne aspekty kształcenia dorosłych	
Didactical aspects of adult education	
Didaktische Aspekte der Erwachsenenbildung	
<i>Elżbieta Dubas</i>	
11. Etapy dorosłości i proces kształcenia	115
Stages of adulthood and the process of education	
Etappe der Mannbarkeit im Bildungsprozess	
<i>Jerzy Semków</i>	
12. Czy zmierzch słowa żywego w edukacji szkoły wyższej?	133
The twilight of the living word in the higher education?	
Zwielicht vom lebendigen Wort im Hochschulsystem?	
<i>Eleonora Sapia-Drewniak</i>	
13. Czynniki determinujące osiągnięcia szkolne dorosłych uczniów	137
Factors that determine school achievements of adult students	
Die Hauptfaktoren von Schulleistungen der erwachsenen Lernenden	
<i>Marcin Muszyński</i>	
14. O metodzie sokratejskiej czyli o metodzie krytycznego myślenia	
we współczesnej edukacji dorosłych	147
Socrates' method - the method about critical thinking in the contemporary	
education of adults	
Über die Sokratische Methode, Methode des kritischen Denkens in zeitgenössischer	
Erwachsenenbildung	

Helga Stock

15. **Kultura doradztwa jako integralna część całożyciowego procesu uczenia się** 159
 The culture of the advising as an integral part of the lifelong learning process
 Beratungskultur als integrativer Bestandteil im Prozess lebenslangen Lernens

Artur Fabiś, Arkadiusz Wąsiński

16. **Autokreacja w świetle kształtowania kompetencji andragogicznych na przykładzie kształcenia profesjonalnych edukatorów w Szwajcarii** 171
 Self-creation in the light of shaping the andragogic competence, on the basis of the example of training Professional educators in Switzerland
 Autokreation in Bildung der andragogischen Kompetenzen. Beispiel professionellen schweizerischen Ausbildenden

Anna Gutowska

17. **Arteterapia jako jedna z form edukacji psychicznie zaburzonych dorosłych** 183
 Art Therapy as one of forms of educating of mentally handicapped adults
 Arttherapie als Form für geistbehinderte Erwachsenen

Henryka Radziejewska

18. **Twórczość teatralna w procesie kształcenia dorosłych** 191
 Theatrical creativity in the education of adults
 Theaterschaffen im Erwachsenebildungsprozess

Dorota Luber

19. **Rola i znaczenie andragoga w procesie edukacji i wychowania dorosłych** 199
 The role and significance of an andragog in the adult education and training
 Rolle und Bedeutung von Andragoge im Bildung- und Erziehungsprozess der Erwachsenen

Joanna Golonka

20. **Wizerunek nauczyciela w uczniowskich wspomnieniach w kontekście problemów współczesnej pedeutologii** 211
 A teacher in students' memories in the context of contemporary pedeutology problems
 Das Bildnis des Lehrers in Schülerserrinerungen

III. Seniorzy w procesie kształcenia ..... 227 **Doyens in the process of education** **Senioren im Bildugprozess**

Elżbieta Trafiałek

21. **Późna dojrzałość i starość wobec wyzwań społeczeństwa informacyjnego** 229
 Late maturity and old age with regard to challenges of information society
 Späte Reife und Alter angesichts der Herausforderungen von Infromationsgesellschaft

Magdalena Wnuk-Olenicz

22. **Międzypokoleniowy przekaz wartości. Blżej siebie mimo lat** 239
 Intergeneration values transmission. Closer to each other in spite of the old age
 Zwischenkulturelle Wertübertragung. Näher von sich selbst trotz Alter

- Olga Czerniawska*
23. **Uczenie się narracji jako pomoc w przeżywaniu starości** 251
 Narration learning, as help in experiencing the old age
 Lernen der Narration als Hilfe bei Erleben des Alters
- Joanna Wawrzyniak*
24. **Rozważania na temat motywacji i uwarunkowań uczestnictwa w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku** 255
 Deliberations on motivation and determinants of participating in Third Age University classes
 Gedanken zum Thema Motivation und Bedingungen der Beteiligung an Seniorenuniversität
- IV. Proces kształcenia dorosłych w różnych środowiskach** 263
The process of a educating adults in various environments
Prozess der Erwachsenenbildung in verschiedener Umgebung
- Dorota Barwińska*
25. **Kształcenie polityczne dorosłych w Niemczech. Historia, rozwój myśli, perspektywy** 265
 Political education of adults in Germany. History, development of thoughts, perspectives
 Politische Bildung der Erwachsenen in Deutschland. Geschichte, Ideenentwicklung, Aussichten
- Martyna Pryszmont-Ciesielska*
26. **Student w procesie kształcenia – o ukrytym programie edukacji uniwersyteckiej** 277
 A student in the educational process – about hidden program of University
 Der Student im Bildungsprozess – heimliches programm der universitären Bildung
- Daniel Korzan*
27. **Studia i wybrane uczelnie wyższe w sieci Internet** 291
 Higher education and chosen Universities in the Internet
 Studien und ausgewählte Hochschulen im Internet
- Ryszard Kałużny, Wiesław Chudy*
28. **Podchorążowie w procesie kształcenia wyższej szkoły oficerskiej** 319
 Cadets in the process of education at the Military Academy
 Fähnriche im Bildungsprozess von Offiziershochschule
- Andrzej Szymański, Ewa Krzyżak-Szymańska*
29. **Kształcenie dorosłych w grupach dyspozycyjnych na przykładzie szkolnictwa policyjnego** 327
 Adult generation in the attached units based on the example of the Police training
 Erwachsenenbildung in Uniformgruppen. Beispiel der Bildung von Polizisten
- Małgorzata Wiśniewska, Aneta Niewęglowska*
30. **Kształcenie dorosłych w powstających służbach łączności II RP** 343
 Adult education in the Signac corps of the II Republic of Poland
 Erwachsenenbildung im neu schaffenden Nachrichtendienst in II Republik Polen

Dariusz Socha

31. **Rozmowa indywidualna jako element kształcenia dorosłych w systemie komunikacyjnym na przykładzie spółki energetycznej** 349
 Individual talk as the element of adult's education in the communicational system on the example of power company
 Einzelgespräch als Teil von Erwachsenenbildung im Kommunikationssystem.
 Beispiel einer Stromgesellschaft

Renata Babińska

32. **Spoleczno-zawodowe skutki reformy emerytalnej – nowe wyzwanie dla andragogiki. Kontekst prawno-socjologiczny** 355
 The role of educating of adults in the Polish Reformed Social Insurance System.
 Gesellschaftliche und berufliche Folgen der Rentenreform – neue Herausforderung für Andragogik. Soziologischer und juristischer Kontext

Renata Miszczuk

33. **Możliwości pozyskiwania środków finansowych z zakresu kształcenia nauczycieli w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki 2007-2013** 365
 Possibilities of raising financial resources in the area of educating teachers in the Human Resources Operating System 2007-2013
 Erwerbsmöglichkeiten von Finanzmittel im Bereich Lehrerbildung in Human Resources Programm 2007-2013